

SLOVENSKI NAROD.

Inštituta vsak dan zveter, izimši nedelje in praznike, ter velja po početi prejemati za avto-eografa dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljaneš pošiljanjem na dom, za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tujo deželo toliko več, kolikor znača poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvole frankovati — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljalstvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo in nadzorni upravniki pa v pritličju. — Upravniki naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Pesamekne številke po 10 h.

Uredništva telefon št. 34.

Upravnika telefon št. 85.

Jaklič — odklonjen.

(Dopis iz ribniške doline.)

Na svetno nedeljo je sklical dr. Šusteršič v Ribnico shod samo za svoje somišljenike. Na tem shodu je učakal veliko presenečenje, kajti klerikalci so se med sabo spriči zaradi kandidata Jakliča in so Jakličevu kandidatuco soglasno odklonili.

Na vabilih za ta shod smo čitali naslednje:

Spored: 1. Šusteršič poroča o strankinem delovanju. 2. Predstavi se kandidat Fr. Jaklič. 3. Šusteršič govoriti o krošnjarskem zakonu.

Druga točka tega programa je silno razburila ljudi. „Predstavi se kandidat — kdo ga je pa izbral — mi ga ne maramo.“ Tako so govorili kmetje. Seveda je bilo tem in enakim besedam težko pripisati kako važnost, saj so se kmetje že dostikrat jezili na klerikalno stranko, a kakov hitro so zapazili obriti obraz svojega kaplana, so umolknili ter slepo ponavljali in verjeli, kar jim je povedal kaplan. Vkljub temu smo si z zanimanjem v dvoranu poslušati in gledati kaj bo.

„Pa mi ga ne maramo Jakliča, pa je — kaj nam ga silijo — Skubic hočemo — Živio Skubic.“ Tako je šumelo po dvoranu in vse je kazano, da čaka dr. Šusteršič v Ribnici presenečenje, kakšnega morebiti še ni doživel.

Nastopil je dr. Šusteršič. Po prejšnjem času smo vendar zopet imeli čast slišati njegov prijetni organ. Moril je ljudstvo s čitanjem postav, kako naj se vrše shodi, razklašči in lagal, kako je šest poslancev klerikalne stranke priborilo kmetom edino pravično splošno in enako volilno pravico, klobasal in čekal, hitro, ker ga je bilo počasi vendar sram — kako so liberalci s pluralitetno volilno pravico hoteli škodovati kmetu — laskal se jim, kako simpa-

tizirira ž njimi, ker se mu zdijo najbolj pokorni backi, kako rad prihaja zato v njihovo sredo, nazadnje pa se na dolgo in široko povzdigoval, kako se je njegovi delavnosti posrečilo priporiti pošten krošnjarski zakon, ki bo stopil že decembra v veljavno, ter se skliceval na ministre, pri katerih je bil že sedaj, kar ni več poslane — in kazal nemško pisano pismo ministra Foita.

Slišali so se glasovi: „Dobro“. — Zadovoljni smo, zadovoljni, da se je davek odpisal. — Prav je. — Hvala. Zadovoljl se je možiček s tem, če prav ni čul tistih hripanih akordov Živio! Živio dr. Šusteršič! Bilo je vse mirno! Vendar kot rečeno, mož je ostal ponužen, se je zadovoljl in sirota, da je uglasila zadosti svojim nadaljnima besedam, je začela iznova:

Pokoriti se pa moramo tudi strankini disciplini. (Klici: Mi nikoli, tudi če propademo ne.) Večina želi imeti za poslanca moža, ki je za kmeta vnet, vzor-čitelja — (učitelji pozor!) g. Fr. Jakliča. (Klici: Mi ga ne maramo — hočemo le kaplana Skubica.)

„Mir — mir. — „V imenu postave“ je razjarjen divjal. — Pustite me govoriti. Ruska vojska je bila po Japoncih premagana, ker ni imela trdne discipline, ker niso podgeneralni vrhovni povelj izvrševali. (Bučen smeh.)

V naši stranki imamo generale, častnike pa tudi mnogo prostakov, ti morajo ubogati. — Liberalci so imeli same generale, zato so povsod pogoreli. — Tedaj disciplina mora biti. — Vi morate voliti Jakliča. (Klic: Nikdar.) (Take krevlje na je sram pošiljati na Dunaj!) „Ta je liberalec! V imenu postave“ — Servus! in odšel je. No, ako ste taki, — jaz nisem iskal nikoli slave in časti, šel sem le vedno v korist stranke v boju, pa odstopam od vsega. — (Bo pa drug, se oglaši Lesar.)

Vse ni nič pomagalo. Sedaj je začel mož lepo, prav lepo prosi: Jaz Vam bom vedno na razpolago, kot bi bil Vaš poslanec. S tem je hotel reči: Priznam, da je Jaklič nesposoben, a jaz se bom za Vas potegoval, kar na me se obrnite.

Ker je bilo ljudstvo že nestrupo postal po tem besedičenju, je jenjal.

Nastopil je kandidat kmetov, kaplan Skubice. Zatrdil jim je, da se mu nini sanjalo ni o tem, kar nameravajo — ter da je žalosten, da kršijo disciplino, — on da ne sprejme nikakor izvolitve. Hotel je napeljati vodo na drug mlin, začel je napadati liberalce, ter jih pozval, naj odidejo iz dvorane, ako niso prebojazljivi: „Vsi so odšli.“

Na to pa nastopi kovač g. Franc Lovšin ter predlaga za kandidata kaplana Skubice ter vpraša, kdo je zanj. — Vsi dvignejo roke. „Kdo je proti?“ — Nihče. Jaklič se je tako zbal, da se je skril.

Tako je mož sijajno pogorel. Revez je menda med tem zopet za kulisami peč podrl, prikazal se volilcem ni drugače, kakor ob 6. uri, ko se je klavrn odpeljal na kolodvor. Videli bi le še radi petelina Šusteršiča, kako ga je jezilo, da so se kmetje tako odločno uprili njegovi diktaturi.

Glavni zbor „Narodne stranke za Štajersko“ v Mariboru

dne 24. marca t. l.

Iz Maribora se nam piše: Danes se je tu v veliki dvorani „Narodnega doma“ sešlo blizu do 300 mož nove narodne stranke, samih vrlih, intelektualnih zaupnikov vseh slojev; le duhovnika ni bilo nobenega poleg. Kolikor smo mogli dognati, bili so navzoči zastopniki naslednjih krajinih odborov: Maribor levi breg, Maribor desni breg, Št. Lenart, Ruše, Vuhred-

Marenberg, Ptuj in okolica, Ormož in okolica, Središče, Ljutomer, Gornja Radgona, Šmarje, Laško, Hrastnik, Brežice, Arvež (Sv. Duh), Celje in okolica, Žalec. — Zboru predsedoval je župan Šinko iz Središča, zapisnikar je bil urednik Spindler iz Celja. Po predsednikovem pozdravu dobi besedo načelnik nove stranke, dr. Vek. Kukovec. V daljšem razboritem govoru, ki je bil večkrat hrupno aklamovan, v vznesenih besedah poudarja vzrok ustanovitve nove stranke. Ta se ni ustanovila za volitve, ampak v namen edinstvenega krepkega delovanja v vseh slojev v dobrobit naroda našega. Narod nam je suprema lex! To je deviza narodni stranki na Štajerskem. Volitve so prišle neljubo vmes. Seve ob tem dejstvu stranka ne more brezdelno gledati, marveč stremiti ji je po tem, da ljudstvo samo govori ter da se sij nekaj popravi, kar se je prej zavozilo. Tozadoveno je stranka v kratkem času svojega obstoja že marsikaj dosegla ter bode dosledno šla po začrtani poti naprej. Ona ne vsiljuje ob bodočih državnozborskih volitvah nobenega kandidata, podpirala pa bode vsakega ter zanj delovala, katerega želi ljudstvo samo. In ravno, ker se ima v tem oziru še marsikaj ukreniti in v marsičem dosegeti edinstvenost; zato osobito se je sklical ta shod v Maribor. Glede kandidatur v treh volilnih okrajih je stranka na jasnom. V volilnem okraju Celje-Vransko je bil na velikem shodu neodvisnih kmetov v Žalcu proglašen za državnozborskog kandidata Fr. Roblek, veleposestnik v Žalcu; istotako je po neodvisnih volilcih v okraju Laško-Sevnica-Brežice proklamiran veleposestnik in trboveljski župan Ferdo Roš na Hrastniku ter za za okraj Šoštanj-Gornjigrad-Slovenjigrad-Marenberg posestnik in trgovec Vinko Ježovnik v Velenju. — Kar se tiče pa ostalih volilnih okrajev, bode treba danes ukrepati, oziroma tozadovno odločitev

prepustiti krajnim odborom. — Seda se o tej stvari otvoriti debata, ki je bila zelo živahnina in interesantna. Udeležili so se je dr. Kreft, V. Strmšek, učitelj Lesjak, Robnik, notar Stupica, nadučitelj Strelec, Pesek, Šinko, dr. Kukovec i. dr. Prišlo je do zaključka: Gori omenjene kandidature se absolutno sprejmajo. Glede kandidature v volilnem okraju Šmarje-Rogatec-Kozje — kjer kandidira general „Kmetske zvezze“, dr. Korošec — se skliče shod neodvisnih kmetov-volilcev na belo nedeljo. Ta naj odloči! — Oziraje se na kandidata za volilni okraj Maribor levi breg-Sv. Lenart-Gorenje-Radgona-Ljutomer naj se odloči prepusti tamšnjim krajnim odborom. — Istotako glede volilnega okraja Ptuj-Ormož. (Tu postavi „Kmetska zvezza“ svojega kandidata v ponedeljek, 25. marca!) — Z ozirom na volilni okraj Maribor desni breg-Slov. Bistrica-Konjice so se krajni odbori in tudi danes v Mariboru navzoči zaupniki zedinili na Viktorja Glaserja, posestnika in lesnega trgovca v Rušah, ki je — po obotavljanju sicer — se izjavil, da kandidaturo sprejme, kar je vzbudilo navdušeno odobravanje. — Zbor je nadalje sklenil, da se postavi v mestni skupini Celje-Ormož vsekakor slovenski kandidat, in sicer kak obrtnik. Določi pa naj ga volilni shod, ki se tozadovno skliče v Celje. Videti hočemo, ali ob tem toli važnemu narodnemu momentu ljudje Koroševe struje, kakor se je to po nje komandantu že zapretilo, res ne bodo storili svoje dolžnosti! V ostalih mestnih skupinah naj se ondotni Slovenci glede eventualnih kandidatov pravočasno odločijo ter svoj sklep naznano izvrševalnemu odboru stranke. — Oziraje se na takto ob prihodnjih državnozborskih volitvah se sklene: Narodna stranka odklanja odločno

LISTEK.

Epilog k Haeccklovemu jubileju.

Nedavno je eden izmed večjih pariških listov priredil med svojimi čitatelji glasovanje o vprašanju, koga smatrajo za najslavnejšega Francoza minolega stoletja. Glasovanje je imelo izid, ki je marsikoga iznenadilo, in ki je vreden, da se premislja o njem. Pokazalo se je, da današnji Francozi ne smatrajo velikega vojskovodja in državnika Napoleona za največjega svojega moža. Število glasov, ki se je zedenilo na njegovo ime, je prišlo šele na tretje mesto. Največ glasov je nosilo ime — učenjaka, prirodoslovca Pasteurja, ki je ves čas svoje zrele dobe posvetil tihemu znanstvenemu delu v svojem laboratoriju. To glasovanje je jasna ilustracija globoke izpreamembe, ki se je v naziranju najprobujenjšega naroda izvršila v teku enega stoletja, in zgovorno dokazuje veljavo modernega prirodoslovia.

Na ta pojav nas je spomnila dobitna 50letica, ki jo je slavil 7. t. prvoroditelj in oznanjevalec

novega svetovnega nazora ter veleznameniti prirodoslovec profesor Ernst Haecckel. Ni nas iznenadilo, da so slavljenec njegovi prijatelji ustanovili dan z zneskom 100.000 mark muzej, ki naj služi descendenčni ideji; ni nas iznenadilo, da je deželni knez odlikoval Haeccka z naslovom ekscelesenca — pač pa smo bili presenečeni, videč, da so se tisti dan veliki politični dnevniki spominjali slavljenega profesorja zoologije, ki nikdar ni deloval na torišču politike, z vsemi vznesenimi članki na prvem mestu! Dunajska „Neue Freie Presse“ je prinesla uvodni članek z nadpisom: „Ernst Haeckel“, iz peresa profesorja zoologije na dunajskem vseučilišču, B. Hatscheka, in na 8. strani sestavek: „Erinnerungen an Ernst Haecckel“ od dunajske pisateljice M. E. della Grazie.

Zopri način, kako zlorablja škof list za brezramno roganje, slesparstvo in častikrajo ta dva članka v svoji številki z 20. t. m. z očitnim namenom, da bi širil o slavljenem, svobodomiselnem prvoroditelju napade nazore, nam je povod, da se teh člankov nemškega dnevnika tu spominjam.

Iz obsežnega, navdušeno pisanega prvega članka si dovoljujemo povzeti

važnejše odstavke. Hatschek začenja z besedami: „Eden izmed orjakov, ki nas vedno drže zajete v območju svojega duha — bodisi da se tega zavedamo ali ne zavedamo. — Jeli trebalo vnanjega povoda, namreč 50letnega doktorskega jubileja, da se ga spominjamo? Ali naj nas ta povod spominja le večne mladosti, ki obseva to olimpsko glavo? To glavo, ki je s svojimi mislimi mogočno vplivala na duševni razvoj polstoletja in ki je s svojim delom dosegala, da je misel o evoluciji, ki sta jo zasnovala Lamarck in Darwin sedaj duševna last vsega človeštva — v obliki nauka o neprestanem preminjanju in spopolnjevanju živih bitij! Napredek temeljni prirodnih zakon življenja!“ „Njegov (Haecckel) pogled je pogled učenjaka, obenem pa sijje iz njega obilica umetniške domišljije... Globoko vpliva etička čistost, resničnost in jasnost njegovega značaja... S svojimi poljudnimi spisi je vplival veleznamenito — nič manje pa s svojim znanstvenim delovanjem. Pretežna množina neizmerne dela, ki ga je izvršil v svojem življenju, je na tem polju! Tu je njegov pogled vedno uprt na celoto, ki je vzprič obilje in raznovrstnost njegovega znanstvenega delovanja nikdar ne iz-

posti izpred oči. Njegova istinita zasluga ni v poedinosti, nego v celoti, čeprav njegove podrobne razprave polnijo ugledno vrsto folijantov. Na napredek znanstvene zoologije v zadnjih 50 letih nihče ni le približno toliko vplival kot on.“ Članek nadalje pondarja Haeccklovo delovanje na torišču descendenčne teorije, morfološke, embrijologije, zistematične filogenije, antropogenije, zemeljske zdovinovne in prirodne filozofije. Haecckovi nauki niso dogmatični, nego sposobni spopolnjevanja in preoblikovanja in vzpodbujo na nadaljnje delo.“ „Zoper velevlasti svetovnega gibanja, ki hočejo, da čuti njihovo moč tudi novi, jim menda nevarni nauki, je bil vedno voditelj v borbi, in sicer vedno na boju pripravljeni, zmaguje vajeni voditelj... Še v najnovejšem času smo ga videli, ko se je obrnil zoper izbornega proučevalca žuželka (Trefflichen Insektenforscher), p. Wasmann, ki sicer pripoznavata nauk o descendenci in prirodnem razvoju organskih bitij, toda uči, da ima človek nasproti prirodnim zakonom posebno stališče. Sleheni strokovnjak uvidi, kako nesmiseln je tak kompromis. Haecckel pa z očmi vojskovodja vidi dosti več, in vidi nevarnosti, ki prete odsunaj znanstvu

in enotnemu svetovnemu nazoru. — Haeccklova brezprimerna osebnost se ne bo nikdar več ponovila, mnogi pa se bodo ojačili ob njegovem zgledu.“ S temi besedami zaključuje Hatschek svoj obsežni znameniti članek.

Sedaj pa poglejmo, kako brezvestno ga je pretvoril „Slovenčev“ božji namestnik, da ga popačenega in izkvarjenega poda svojim „bravcem“. Čakal je do 20. marca, da se vtisk slavja nekoliko pogubi; tega dne pa pravi: „Značilen je bil topot način, kako so Haeccklov jubilej slavili svobodomislni listi. Dunajska „Neue Fr. Presse“ pri najboljši volji ni mogla mimo dejstva, da je okoli Haeccklov monista le nekaj kričačev in je v članku, kjer bi ga mogla brez spominov na neprjetne stvari slaviti, obžalovala, da mnogo Haeccklovin učencev ne hodil več za svojim mojstrom.“ Smeli bi strmeti nad moralno pravostjo, ki je zmožna hladnokrvno tako brezvestno popačiti navdušenja in priznanja polne besede Hatschekovega članka v njih nasprotje. Toda nismo strmeli, ker smo že vajeni gledati, kako se rabies teologos pod pretežo katoličanstva poslužuje takih sredstev dan za dnevom.

(Konec prih.)

vzkršno pogajanje z Nemci ali s štajerci, pač pa je pripravljena, paktirati s socialdemokrati proti primerni kompenzaciji. — Po triurnem trajanju se je nato shod razšel v obču zadovoljnost vseh udeležencev ob polu 2. uri popoldne.

— §§ —

Nagodbena pogajanja.

Budimpešta, 26. marca. Nagodbena pogajanja ne počivajo. Tudi danes je bila konferenca ob postelji bolnega ministra Kossutha.

Dunaj, 26. marca. V avstrijskih političnih krogih so prepričani, da je sporazumljene nemogoče ter so pripravljeni na dvojno ministrsko krizo. Na dvoru si prizadevajo, da bi se kriza vsaj zavlekla do poletja. Koncem junija ali v začetku julija pa je neizogiben pad tako ministrstva Beckovega kakor Weckerlejevega.

Trgovinska pogajanja med Srbijo in Avstro-Ogrsko.

Belgrad, 26. marca. Pri glavnem razpravi v skupščini o državnem proračunu za leto 1907. je povedal posl. Veliković, da je izvoz živine padel za 12 milijonov. Finančni minister pravi, da govornik predstavlja stvar tako, kakor da bi bila Avstro-Ogrska ponudila Srbiji dobro pogodbo. Napaka prejšnje vlade je bila, da ni pogajanj z Avstro-Ogrsko takoj prekinila, ko se je Srbiji naznanilo, da ne dobi več veterinarne konvencije. Nova pogajanja bodo pokazala, ali more Avstro-Ogrska Srbiji zagotoviti izvoz živine ali ne. V zadnjem slučaju Srbija nima nikakoga interesa, skleniti z Avstro-trgovinske pogodbe. Po novi pogodbi bi znašal uvoz Avstro-Ogrske v Srbijo 30 milijonov, dočim bi Srbija izvažala živine za 15 milijonov.

Kmetski punti na Rumunske.

Bukarešta, 26. marca. Predvčerjaj so hoteli kmetje vdreti v mesto Galac, da razrušijo pristanišče ter zago vladno poslopje. Prišlo je do spopada z vojaštvom. 25 oseb je bilo ubitih.

Dosedaj najhujši spopad med kmeti in vojaki je bil v Bacestu. Samo ena stotinja vojakov je imela opraviti z 2000 puntarji, ki so vojake obkolili in streljali nanje. Ne da se dognati, koliko je bilo mrtvih in ranjenih. Vojaštvo se je moralno umakniti ter prepustiti trg svoji usodi. Brzovaj je razdejan.

Černovice, 26. marca. V Aleksandriji je bilo krvavo klanje. Nemire je organizoval bivši prefekt v Botušanu, Vazascu, ki pa je že zaprt. Kmetje so začgali graščinsko poslopje ter vrgli najemnika v plamen. Več oseb je grozno pohabljeno. Ko so se vzdignili nato proti mestu, zastavilo jim je vojaštvo pot ter jih

pozvalo, naj se razidejo; kmetje pa so se lotili vojakov, ki so nato streljali, nakar so se kmetje razpršili, zapustivši več mrtvih. Danes pa so se pomnoženi vrnili, premagali vojaške straže, vdrli v mesto ter začeli ropati trgovine. Trgovci in njihovi pomočniki so se zoperstavili z orožjem v roki, in razvila se je pravata bitka po ulicah. Na obeh straneh je več mrtvih, a končno so se morali kmetje umakniti.

Bukarešta, 26. marca. Poročila iz provincij so že vedno zelo resna. Pri napadu na mesta in trge je padlo že tudi več vojakov in častnikov. Oblasti v Georgjevu so brzojavile vojnemu ministru, naj jim pošle topove v obrambo proti puntarjem.

V Petrescu je vdrla pod vodstvom treh dijakov nad 2000 kmetov, ki so opustošili najprej palačo princa Stirbeya. Stotnik Cutaca je trikrat pozval kmete, naj se razidejo, a ker so le siloviteje pritisnili proti vojakom, naskočili so jih vojaki z bajonetmi ter izstrelili proti njim tudi tri salve. Mnogo kmetov je padlo, ostali so se kmalu zbrali ter znova naskočili vojake, ki niso imeli več patron, vsled česar so se morali pred kmeti umakniti. Po zneje je vojaštvo dobilo pomoč, in zopet je bilo oddanih šest salv, nakar so kmetje zbežali. Število mrtvih je zelo veliko.

V okolici Romana punt silno narašča; kmetje so napadli vojaško patruljo ter pretepli majorja Gorskega. Patrulja je streljala ter ubila dva kmeta. Dva vojaka 7. polka so kmetje na straži zavratno ustrelili.

Nad okrajema Teleaman in Aleksandria je proglašeno obsedno stanje. Kmetje so zopet začgali več vasi ter pomorili več graščakov. — V Huziju so vojaki ustrelili štiri kmete.

Vrhovni poveljnik v Moldaviji, general Tell, je izdal na vojake sledični poziv, ki pojasnjuje resnobo položaja: „Vojaki: Očetnjava je v nevarnosti. Nujno potrebno je, da jo odločno branimo. Armada je vsed tega pozvana, ki se ne bo pred nikomu umaknila, najmanj pred puntarji. Proti puntarskim kmetom bo vojaštvo po enkratnem pozivu streljalo s kroglastimi. Konjenica mora pri vsaki resni priliki rabiti sablje.“

Nova vlada je odstavila vse prefekte ter imenovala nove. Na prebivalstvo je izdala poziv, kjer napoveduje ustanovitev ruralne banke za nakup državnih posestev, ki se oddajo kmetom v najem. Odpravi se tudi več davkov, ki tlačijo kmete posebno občutno.

Dogodki na Ruskem.
Petrograd, 26. marca. Po včerajnji debati v dumih zaradi odprave vojnih sodišč se je odpeljal ministrski predsednik Stolypin k carju v

Carsko selo. Danes se pričakuje vladna izjava.

Varšava, 26. marca. Na Grzybowščini se je danes razpočila bomba, ki je ubila eno osebo. Atentatorja so prijeli. Bomba je bila namenjena orožniškemu generalu, ki je imel priti po cesti. — Osem oseb je napadlo blagajno židovske občinske uprave. Vrgli so bombo, ki je ubila blagajnika in neko drugo osebo.

Prestolonasledstvo v Brunšviku.

Berlin, 26. marca. Brunšvški deželni zbor je imel dolgo tajno sejo zaradi prestolonasledstva. Ker se poslanci niso mogli zediniti, se je tajno glasovalo po listkih, a izid glasovanja ni znan.

Francija proti Maroku.

Pariz, 26. marca. Ker maroška vlada noče dati zadoščenja za umorjenega francoskega zdravnika Mauchampa in nekega drugega Francoza, sklenil je ministrski svet, da zasede Francijo za jamstvo maroško pristanišče Udja. Generalu Siaujatetu se je že naročilo, naj odrine s svojo divizijo pred Udjo.

Pozor somišljeniki!

Volilni imeniki so v nekaterih občinah že razpoloženi za javni vpogled.

Na občinski tabli se razglaša reklamacijska doba. Ker je možno reklamirati le tekom 14 dni od dne razglasitve in javne razpoložitve imenikov, naj se somišljeniki takoj prepričajo iz razglasu na občinski deski, ali so imeniki že razpoloženi, in si po večkrat i z p i s e j o natančno imena, stan in stanovanje vpisanih volilcev, in natančno pregledajo, ali je kak somišljenik izpuščen ali kak nasprotnik preveč vpisan. Poskrbi, naj se takoj dokazne listine za reklamacije, t. j. krstni list (rojstni podatki) od rojstne župnije, svedočbo državljanstva od glavarstva, svedočbo enoletnega bivanja pa od županstva. Te oblasti morajo izdati te listine v reklamacijske námene takoj in brezplačno. Reklamacije naj se kar možno kmalu vloži in sicer pri županstvu. Somišljeniki, reklamacijska doba je kratka a dragocena doba. Poznejše reklamacije so brezuspešne.

Torej na delo!

Vsa pojasnila v volilnopravnih zadevah daje pisarna dr. Trillerja in dr. Novaka v Ljubljani.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. marca.

— **Navodilo za državnozbornike volilne na Kranjskem** je izšlo. Knjižica naj olajša somišljenikom delo ob volitvah. V vsaki občini naj

se nemudoma sestavi volilni odbor iz veljavnih in agilnih mož vseh podobčin. Ta odbor naj se loti takoj reklamacijskega dela, zakaj 14 dnevnega reklamacijskega doba je prva volilna bitka volilne vojske. Volilni odbor imej v evidenci vse volilce svoje občine in naj naznani nemudoma na naslov gosp. dež. poslanca Frana Arkota v Postojni ali na pisarno dr. Triller - dr. Novaka v Ljubljani imena 2 do 5 mož, ki jih bo stranka naznana glavarstvu, da bodo navzoči pri volitvah kot strankini zaupniki. Obenem je treba naznani imena onih mož, ki jih bo stranka predložila za člane komisije v krajih s klerikalnimi občinskimi odbori. Volilni odbor naj porazdeli med člane podrobno agitacijsko delo, naj skrbi za volilni fond, za agitatorje, za dopise v listih in za shode. Knjižica „Navodilo za državnozbornike volilne“, ki obsegata natančen pouk o vseh, zadevah tičočih se volitev, se je razposlala vsem našim zaupnikom, ki jih naj nemudoma razdele med take zanesljive može svoje občine, ki bodo znali delati po navodilu. Kdor izmed naših somišljenikov bi želel to knjižico, naj se obrne na pisarno dr. Triller - dr. Novak v Ljubljani, ki mu bo brušurico poslala brezplačno.

— **Volilni shodi na Notranjskem.** V nedeljo, 24. t. m. je bil v Hrenovicah v gostilni pri „Dilekah“ shod neodvisnih notranjskih volilcev, ki je bil prav dobro obiskan. Na shodu so govorili g. dež. poslanec Fran Arko iz Postojne o programu neodvisne kmetske stranke, posestnik g. Josip Jenko iz Zgornjih Brnikov o kmetski organizaciji, posestnik g. Meden iz Hrenovic pa o kmetski samopomoči. Navzoči volilci so pazno poslušali govorove in navdušeno pritrjevali izvajanjem govornikov. Zborovalci so navdušeno pozdravili kandidaturo g. Josipa Dekleve kot neodvisnega kmetskega kandidata ter se zavezali, da bodo ne samo glasovali za tega kandidata, nego da bodo tudi z vsemi silami agitirali za njega. — V pondeljek 25. t. m. je bil shod v Dolenjem Zemonu. Udeležilo se ga je kakih 300 do 400 ljudi. Shodu je predsedoval g. Rudolf Valenčič iz Ilirske Bistrike. Govoril je posestnik g. Josip Jenko iz Zgornjih Brnikov o kmetskem gibanju in kmetski organizaciji. Kaplan Horvat iz Trnovega in nadškof Ravnihar sta prigurala na shod četo starih devic in fanatiziranih babur, ki so kricale in razgrajale kakor zbesnele in metale na zborovalce pesek in blato. Ravnihar in Horvat, ki sta tudi sama razgrajala, ne samo hujskala, se bosta moralna radi tega svojega nastopa zagovarjati pred sodiščem. Klerikalni petelin so že pozabili, da imamo sedaj zakon v varstvu volilne svobode!

volilni shodi na Notranjskem. V nedeljo, 24. t. m. je bil v Hrenovicah v gostilni pri „Dilekah“ shod neodvisnih notranjskih volilcev, ki je bil prav dobro obiskan. Na shodu so govorili g. dež. poslanec Fran Arko iz Postojne o programu neodvisne kmetske stranke, posestnik g. Josip Jenko iz Zgornjih Brnikov o kmetski organizaciji, posestnik g. Meden iz Hrenovic pa o kmetski samopomoči. Navzoči volilci so pazno poslušali govorove in navdušeno pritrjevali izvajanjem govornikov. Zborovalci so navdušeno pozdravili kandidaturo g. Josipa Dekleve kot neodvisnega kmetskega kandidata ter se zavezali, da bodo ne samo glasovali za tega kandidata, nego da bodo tudi z vsemi silami agitirali za njega. — V pondeljek 25. t. m. je bil shod v Dolenjem Zemonu. Udeležilo se ga je kakih 300 do 400 ljudi. Shodu je predsedoval g. Rudolf Valenčič iz Ilirske Bistrike. Govoril je posestnik g. Josip Jenko iz Zgornjih Brnikov o kmetskem gibanju in kmetski organizaciji. Kaplan Horvat iz Trnovega in nadškof Ravnihar sta prigurala na shod četo starih devic in fanatiziranih babur, ki so kricale in razgrajale kakor zbesnele in metale na zborovalce pesek in blato. Ravnihar in Horvat, ki sta tudi sama razgrajala, ne samo hujskala, se bosta moralna radi tega svojega nastopa zagovarjati pred sodiščem. Klerikalni petelin so že pozabili, da imamo sedaj zakon v varstvu volilne svobode!

dolgo časa, mnogo beneškega vojaštva je že popadlo, a vendar ga je bilo za obrambo vedno še dovolj. Seveda se grdogledemu turškemu poveljniku niti sanjalo ni, da je nekaj urie od njegovega tabora podzemsko jama, kjer se skriva mala ali hrabra četa, ki po skrivnem rovu pridno oskrbuje mestu živil in ki po vsem otoku nabira mladih in starih mož za beneško armado, ter jih po tem rovu spravlja v oblegano mesto.

Koj prvi dan, ko se je četa utaborila v podzemski jami, je Kržan dal odpreti železna vrata, nad katera je kralj Gajačič dal obesiti mrtvaško glavo, pod njo pa zapisal svoje grozilno svarilo. Tomo, ki je mislil, da je morda tukaj skrit piratski zaklad, je bil tudi to pot razočaran. Za železnimi vratmi je bila prostorma jama, napolnjena s smodnikom in v vsakokrvnem orožjem. Bila je to glavna orožarna piratov. Kržan je našel tu več tisoč samokresov, sabelj in pušk, brez dvoma samo poropano orožje. Smodnik je bil shranjen v velikih sodih. V jami je bilo tudi več topov in vsakokrvnih mornarskih potrebit. Največji del vseh teh stvari so vojaki spravili v mesto. Zlasti vesel je bil Bragadino smodnika, kajti tega mu je že začelo primanjkovati.

— **Francoska država se trese** — ne pred francoskimi klerikalci, ampak pred avstrijskimi. Na Dunaju je zborovala „Erzbruderschaft vom heiligen Michael“ in obsodila francoske razmere, v Ljubljani sta pa imela v nedeljo svoj dan dr. Šusteršič in škof Jeglič, ki sta seveda tudi obsodila „protversko gonjo“ na Francoske. Shod se je vrnil v „Unionu“. „Slovenec“ je pravil v soboto, da bodo drugi dan govorili „ljubljanski katoličani“. Ljubljanski „katoličanov“ pa ni hotelo priti na shod, dasi so „Slovenčevi“ agitirali na vse pretege po vseh oštarjah, da bi bila udeležba iz Ljubljane toliko lepa.

— **Balje v prilogi.**

vojaki dobro spravljeni. Od tod so ponori nosili živila do rova, po dnevi pa so jih iskali po dolinah, kamor turška vojska še ni prodrla. Opotovano je Kržan porabil dano mu priliko, da je pohitel za nekaj ur v samotni gorski gradič, kjer se je mudila Asunta, in tam že njo zidal zlate gradove na oblake. Asunta ni mogla zapustiti otoka, ker so turške vojne ladje vedno krožile okrog njega in ustavile vsako ladjo, ki se jih je bližala.

Mustafa-paša je bil kmalu dobil novo vojaštvo iz Turčije in začel s podvojenimi močmi napadati Famagusto. Noč in dan so grmeli topovi, po dvakrat in celo po trikrat na teden je turška armada z ljuto silo napadla utrdbe, a vse napade je Antonio Bragadino slavodobito odbil. Čudil se je Mustafa-paša, kako da se more oblegano mesto toliko časa držati, čudil se je zlasti, da mestu še ni zmanjkalo živil, toda raztolmačiti si tega ni znaš.

Turško brodovje je obkoloilo mesto od morja tako tesno, da bi ne mogla nobena bardica mimo njega, a vendar je mesto imelo še vedno dovolj žive.

Čudil se je pa Mustafa-paša tudi radi tega, da Bragadino ne smanjka vojaštva. Oblegal je Famagusto že

praviti novo brodovje in že njim osvoboditi najbogatejšo svojo kolonijo. Andrej Kržan je bil že tisto uro imenovan za kapetana, njegovemu slugu pa je Bragadino nakazal sto cinkov nagrade. Ker je Bragadino vedel, da imajo piratje v Famagusti svoje zaveznike, se je dogovoril s Kržanom, da ostane tajnost, tako da sta ujeti Ladislav in njegov tovarš, kakor tudi da vodi skriven rov iz mesta. Povse na tajnem je Kržan izbral izmed beneških vojakov sto Hrvatov ter prevzel nalog, da bo že njimi preskrbljeval obleganemu mestu živil. Bragadino je zasedel z vojaki grški samostan. Noben menih ni smel več zapustiti samostan občevati s prebivalstvom. Cerkev je dal Bragadino zapreti in zastrati. Samo najzanesljivejši vojaki so vedeli, čemu se je vse to zgodilo.

Le malo dni sta Kržan in Tomo počivala v Famagusti, potem sta se morala posvetiti težki svoji nalogi in z izbranimi Hrvati oditi po rovu ven na deželo, da oskrbuje Famagusto z živil.

Kržan si je izbral za skrivališče in zavetišče ono skrivenostno jamo, v katero je bila njega in njegovega sluga peljala tista piratska deklica, o kateri je zdaj Tomo neprehenoma sanjaril. V tej podzemski votlini so bili

Še celo po spovednicah so vlačili nedeljski shod in kdor je šel pretekli teden v Ljubljani k spovedi k takemu spovedniku, ki je zelo vnet za blagor katoliških duš, dobil je med pokoro tudi nalogu, da se mora udeležiti shoda v „Unionu“. Da bi bil pogled za dr. Šusteršiča in škofa bolj veličasten, nagnali so ženske na galerijo in balkon, moški so bili pa spodaj v dvorani. Žensk je bilo res precej iz Ljubljane, moški so se pa rekrutirali iz ljubljanskih okoličanov in ljubljanskih socijalnih demokratov. Med ljubljanskimi katoličani so bili Kregar, ki je zadnji čas silno pobožen in prijazen na vse strani, Jeraj, ki so mu druge ženske mnogo, mnogo bolj marnego njegova, in več podobnih „katoliških“ mož z enakimi lastnostmi in čednostmi. Shoduje predsedoval Povše. Glavni govornik je bil dr. Šusteršič, ki je lagal, kot bi imel patent na to. Lahko rečemo, da niti ene resnične besede ni izustil. Govoril je o francoskih barabah, njih čikih, kvasil o krivicah, ki zadevajo francoske duhovnike, o ropanju, ki ga izvršuje francoska vlada nad vernim katoliškim ljudstvom itd. itd. — torej vse tisto, kar se je pisalo po klerikalnih listih zadnje meseca, se še piše in se še bo. Med dr. Šusteršičevim govorom ni vladalo prav nič navdušenja „za obrambo vere“, ampak apatično so vsi poslušali Šusteršičeve laži in odhajali, kadar se je zdelo temu ali onemu že preveč. Le tuintam se je oglasil kak glas, ki je potrdil govornikova „izvajanja“, in se je dr. Šusteršič le preobupno obračal na vse strani pričakujoč „hrupnega pritrjevanja“, o kakršnem se bere v včerajšnjem „Slovencu“. Ko je dr. Šusteršič pozival na koncentracijo vseh „katoliških sil“, da pri nas ne nastopijo žalostne, obsojanja vredne francoske razmere, poprijel je besedo škof, katerega je par Ižancev prišlo gledat v Ljubljano, če je res prijahal na oslu, in prežvekal še enkrat Šusteršičeve kolobocije. Značilno je, da so se pri začetku njegovega govora usuli ljudje iz dvorane, da je bila ta skoraj naenkrat prazna. Tudi ženske so odhajale in sicer preproste ženske, kar naj si vladika Bonaventura zapisi za svoja dolga ušesa! Da je škof klical Boga in vse svetnike na pomoč, proti razmeram na Francoskem, ni treba posebno poudarjati. V svojem govoru je pokazal vso omejenost, ki jo je zmožen glede raznih stvari in se skoraj jokal, da so v Ljubljani taki grešni ljudje, da ploskajo pri predavanjih, ki so polna brezverskih in krivoverskih naukov! Zakaj škof ni navedel tistih krivoverskih predavanj? Zato naj se pošteni katoliški možje izogibajo takih protiverskih priedb nasprotnikov, ter naj ne bero njih časopisov in knjig, ampak samo tiste, ki se tiskajo v „Katoliškitiskarni“, ker le od tam veje pristen katoliški duh. Tudi papir je iz katoliške papirnice! Škof je na koncu svojega govora pozival na boj proti naprednjakom, ki hočejo baje vzeti vero „katoličanom“. Ko je škof nehal gororiti, oddahnili so se ljudje, ki so jih pridrževali reditelji v dvorani, naj počakajo, češ „gospod knezoškof ne morejo in ne smejo ostati sami!“ Ko sta se prebrali dve vdanostni brzojavki na papeža in na pariškega kardinala Riharda, v kateri zadnji upajo naši klerikalci, da do njih francoski tovariši Francijo v svojo moč, se je končal ta slaven shod in Francoska je, kakor se čuje iz tako zanesljivih virov, že začela misliti, kako naj spremeni svoje ukrepe glede ločitve cerkve od države, ker jo je klerikalnih shodov po Avstriji velja strah, kaj bo z njo... že ne pride

silno strah, kaj bo z njo — če pojde tako naprej!

— **Obrambno društvo**, to je tisto pod vodstvom dr. Lampeta stječe društvo, ki kuje popravke za tiste božje namestnike, ki so ožigosani v protiklerikalnih listih. To društvo postopa tako-le: Čim je kakšen duhovnik napaden v naprednem listu, ne oziraje se na to, ako je tudi dočni napad upravičen, pošlje „Obrambno društvo“ napadenu izrezek iz naprednega lista, priloži po § 19. sestavljeni popravek in ga pozove, naj ta popravek podpiše in ga drego, ako je treba enkrat pokaza nekaj samostalnosti. To vidimo zda Dr. Boris Zarnik je v soboto našem listu priobčil feljton, ki vzbudil občno pozornost. Če kda so imeli „Slovenčevci“ tu dožnost stvarno odgovoriti na ta spis in če drug nihče ni zmož za stvaren odgovor, naj bi se bil p trudil škof Bonaventura, ki se vendar izdaja za strokovnjaka je in celo „sp sal“ posebno brošuro o Bogu. A gl — stvarnega odgovora n i. „Slovenec“ misli, da se je rešil polemike s tem da je zapisal par frazic preziranja,

nemudoma pošlje dotičnemu časopisu, ki je napad priobčil. Kaker posnemamo iz „Slovenca“, je „Obrambno društvo“ razposlalo v preteklem letu 1444 takih obvestil in sicer 879 iz „Slovenskega Naroda“, 108 iz „Gorenjca“, 111 iz „Štajerca“, 88 iz „Soče“, 53 iz „Primorca“, 29 iz „Rdečega Praporja“, 24 iz „Notranjca“ itd. Izmed te ogromne množice popravkov jih je bilo sprejetih samo 46, in sicer jih je sprejel „Slovenski Narod“ 23, „Štajerc“ 7, „Marburger Zeitung“ 7, „Gorenjec“ 3, „Deutsche Wacht“ 3, „Primorec“ 3 in „Freie Stimmen“ 1. K temu moramo pripomniti, da je na naš list lansko leto došlo od popravkarskega društva v vsem kakih 40 popravkov, izmed katerih smo približno polovico vrgli v koš, ki niso odgovarjali zakonitim predpisom. Kakor pa „Obrambno društvo“ v „Slovencu“ samo razglaša, se je z ozirom na napade v „Slovenskem Narodu“ poslalo duhovnikom 879 obvestil s pozivom, naj podpišejo priložene, že sestavljeni popravki in jih priporočeno pošljejo našemu listu. A na naš naslov je došlo, kakor smo že naglašali, izmed gori navedene naravnost ogromne množice komaj okoli 40 popravkov. Vprašamo sedaj, kako je to, da so se napadeni božji namestniki v 879 slučajih samo v 40 slučajih poslužili poslanih jim popravkov? Odgovor na to vprašanje je lahek! Vse, kar smo o dotočnikih pisali, je bilo tako nepobitno resnično, da oni duhovni gospodje na to niti s popravki niso upali reagirati, dasi je znano, da so določbe tiskovnega zakona glede popravkov take, da je mogoče s popravki tudi najčistejšo resnico postaviti na glavo. In če uvažujemo še to, da izmed poslanih nam popravkov niti eden ni odgovarjal resnici, kar lahko z mirno vestjo trdim, lahko s polnim pravom rečemo, da je bilo vse ono, kar smo preteklo leto pisali o raznih duhovnih gospodih in zaradi česar smo jih po zaslugi žigosali, resnično od kraja do konca, do zadnje pičice! „Slovenec“ piše: „Iz navedenih podatkov se razvidi, da gre „Slovenskemu Narodu“, v kolikor se tiče zasramovanja in ostudnih napadov, prvo dario. Za njim takoj pricaplja otroški vrtec „Gorenjec“. Da, v napadih so liberalci pravi mojstri“. Mi pa pravimo: Statistika „Obrambnega društva“ kaže jasno in nepobitno, ne, da smo mi liberalci pravi mojstri v napadih, marveč to, da je med našo duhovščino toliko gnilega, da smrdi že do neba! Saj samo popravkarsko društvo priznava, da so bili napadi „Slovenskega Naroda“ samega, ne da bi vsteli še druge liste, raznih duhovnih gospodov izmed 879 slučajev najmanje 830krat docela upravičeni, tako upravičeni, da se dotočniki niti ganiti niso upali! Ali ni tako, g. dr. Lampek? Zato prosimo tudi za to leto načinčnih statističnih podatkov o „Obrambnem društvu“. Saj bo njegovo delovanje letos gotovo še bolj „uspešno“, ker mu je Lampek prinesel iz Rima — papežev „žegen“!

regu, ako je treba enkrat pokazati nekaj samostalnosti. To vidimo zda Dr. Boris Zarnik je v soboto našem listu priobčil feljton, ki vzbudil občno pozornost. Če kdaj so imeli „Slovenčevci“ tu dolžnost stvarno odgovoriti na ta spis in če drug nihče ni zmožen za stvaren odgovor, naj bi se bil priznjal škof Bonaventura, ki se vendar zdaja za strokovnjaka je in celo „spesal“ posebno brošuro o Bogu. A glede stvarnega odgovora n i. „Slovenec“ misli, da se je rešil polemike s tem, da je zapisal par frazic preziranja,

resnici pa je s tem dokazal svojo nevednost in svojo inferijornost.

— **Ekscelenca dr. Šusteršič.** Iz zadnje številke „Rdečega Praporja“ posnemamo: „Nedavno tega je prinesel pismonoša dr. Šusteršiču v Ovijačevi hiši večje število pisem in drugih korespondenc. Advokatova boljša polovica ga je ljubezni sprijela, mu odvzela pisma, pa jih v veliki naglici prebrskala, kakor da bi nečesa iskala. Menda ni našla zaželenega lista, kajti na pol v stran obrnjena je smehljaje se rekla: „Na, hoffentlich werden Sie uns bald einen Brief bringen mit der Aufschrift „Exzellenz“.“ — Prepuščamo odgovornost za to vest „Rdečemu Praporu“, priponimo pa, da je docela verjetna, saj je notočno znano, da se vse dr. Šusteršičovo hrepenenje in koprnenje suče okrog tega, da bi njegovo gumbnico krasil kak red in da bi dičil njega isti naslov kakor njegovega najnovjšega intimusa ekscelenco Schwergla. Za volilno reformo se je samo zategadelj tako zelo zavzemal in samo radi tega je žrtvoval radevolje vse slovenske narodne interese, ker se je nadejal plačila ne samo v gotovini, omenjamo tu samo škofa Antona in klerikalne gospodarske organizacije, nego tudi v obliki zlatih križcev. To tajno koprnenje smo mi pravočasno razkrili in mož se ni upal nato sprejeti poujanega mu odlikovanja, ker je vedel, da bi v tem slučaju ves narod kazal nanj s prstom, češ, da se je s tem doprinesel dokaz, da je Šusteršič res prodal Slovence za ceno zlatega križca. In sedaj upa in se nadeja, da mu bo došlo plačilo v drugi, manj sumljivi obliki. Ekscelenca hoče postati, to je sedaj „njega srca koprnenje“, kaj čuda potem, ako je izdala sedaj njegova gospa najskrivnejše njegove tajnosti. „Wess' das Herz voll ist, dess' geht der Mund über“.

— **Tajen shod** imata danes zvečer ob sedmih dr. Janez Krek in pasar Kregar na Opekarski cesti št. 36 v gostilni Ljudevita Kotnika. Gostilničarja s tem imenom na Opekarski cesti ne poznamo, morda je to gostilna Fr. Sluge? Brez dvoma hočeta Krek in Kregar delati vodo za bodoče državnozborske volitve. Klerikalna stranka bi rada Ljubljani vsilila za kandidata takšnega nesposobnega človeka kakor je pasar Kregar. Ker mož ve, da bi se na velikem javnem shodu s svojim nastopom nesmrtno blamiral in pokazal javno svojo nesposobnost, prieja sedaj tajne konventikle, na katerih upa s pomočjo dr. Kreka vloviti vsaj nekaj nerazsodnih kalinov, ki bi bili tako neumni, da bi mu pri volitvi oddali svoj glas. Toda Kregar bo našel v Ljubljani, o tem smo prepričani, le malo takih gumbcev, ki bi mu šli na limance.

— **Deželna komisija za agrarne operacije.** Namesto v pokoj stopivšega dež. sodnega svetnika gospoda Karla Wengerja je poklican za člana deželne komisije za agrarne operacije na Kranjskem za čas sedanje funkcijске dobe t. j. do konca leta 1908. dež. sodni svetnik gospod Fran Andolšek v Ljubljani, za njegovega namestnika pa namesto dež. sodnega svetnika g. Adolfa Elsnerja, ki je imenovan za višje dež. sodnega svetnika v Gradcu, dež. sodni svetnik gosp. dr. Martin Travner v Ljubljani.

— **Sodna vest.** K sodnijski praksi pri graškem deželnem nadsodišču je vstopil absolvirani pravnik gosp. Peter Medvešček, goriški rojak.

— **Slovensko gledališče.** Snoči

se je zaključila sezija s Čajkovskega opero „Pikova dama“, kot častni večer režiserja g. Raneke, ki se je kot režiser marljivo trudil za napredek slovenske opere. Dasi je bilo gledališče skoraj polno, se je vendar bolj ležerno pelo in nekaterim pevcem se je videla velika utrujenost, kar se ni čuditi po mnogobrojnih skušnjah v zadnjem mesecu, ko smo imeli kar pet premijer. Pregled o delovanju slovenske opere v pretekli seziji priobčimo pozneje. P. K.

— **Gostovanje slovenskih opernih pevcev in pevk na Hrvatskem.**
Prejeli smo to-le pismo: „Resnici na ljubo prosim slavno uredništvo „Slo-

venskega Naroda" v Ljubljani, da blagovolite javiti, da s turnejem slovenske opere po Hrvatskem nisem nobeai zvezi. V naprej se zahvaljujem z odličnim spoštovanjem vdani Ernesto Cammarota. V Brnu, 2. marca 1907." — Pripominjam, da smo vest o gostovanju slov. opernega ensembla v Varaždinu pod ravnateljstvom g. Ernesta viteza Cammarota posneli iz hrvatskih listov, pred vsemi iz "Agramer Tagblatta".

— **Operni pevec pl. Rezunec** je odpotoval snoči v Tilsit na Prusko, kamor se ga je povabilo, da gostuje na tamošnjem gledališču. Kasneje bo gostoval v Plznu in v Južnejevu na Ruskem.

— **Dodatek** k snočnjemu gledališkemu poročilu. Po prav neljubi pomoti je izostalo med navedenci im. g. H. Nučiča, kar bodi s tem popravljeno.

— „**Glasbeni Matici**“ je naključila „Glavna slovenska posojilnica“ Ljubljani podpore za l. 1906 v znesku 150 K.

— **Društvo v pomoč učiteljem njih vdovam in sirotam na Kranjskem** je imelo danes dopoldne v restavraciji „Narodnega doma“ svoj letosnji občni zbor. Bil je dobro obiskan. Žborovanje je otvoril predsednik gosp. Juraj Režek. Ker lanskobični zbor ni bil sklepčen, se ni vršilo in društveni odbor iz leta 1905, ki tudi 1906 vodil društvo. Pozdravil je predsednik najiskrenje navzoče, spominjal umrlih članov Josina in Kavčiča ter tovariša Jožeta Travnika, ki je zapustil društvu 4000 K in vsega drugega premoženja, ki ga še ni testamentarično razdelil. S tem osminko je dobilo društvo še 5000 K. V znak sožalnega spomina na umrle so se zborovalci dvignili s sedežev. Nato je poročal o delovanju društva tajnik g. Alojzij Kecelj. Spominja se je v toplih besedah pokojnega Travna. Društvo je imelo preteklo leto 114 članov, odbor pa 8 sej. Poročilo je bilo odobreno. Iz poročila blagajnika gosp. Jožefu Cepudra je posneti: Dohodkov je bilo v preteklem letu 63.259 K 08 v, stroško pa 63.214 K 81 v, torej 44 K 27 prebitka. Skupnega denarnega premeta je bilo 126 518 K 16 v. Proračun za upravno dobo leta 1907 izkazuje 7193 K 56 v prejemkov in 7133 K 56 v izdatkov, torej 60 K preostanka. Bilanca ob koncu društvenega leta 1906 izkazuje 116.215 K 63 v premoženja. Prirastlo je preteklo leta 500 K. Ker so pregledniki našli vse knjige in račune v redu, se je poročilo odobrilo in se podalo oprostilo blagajniku in vsemu odboru. Pri posamičnih nasvetih se je sklenilo, da se proti nekemu članu nastopi z vsemi strogostjo, da se izterja od njega stalnog. Sprejet je bil nato predlog gosp. Ivana Sege, da se pri društvu vpelje čekovni promet, dočim se ni sklepal o nasvetu predlagatelja, naj bi društvo nakupilo akcij, o katerih se prepriča, da so zasigurane. Vendar bi odbor ta nasvet uvaževal. Pri sledenih volitvah so bili izvoljeni sledeči gospodje: za predsednika Juraj Režek, za blagajnika Jožef Cepuder, v odbor pa Jakob Dimnik, Jakob Furlan, Jožef Gregorin, Anton Javoršek, Luka Jelenc, Alojzij Kecelj, Janko Žirovnik. Pregledovalci računov so gg. Fran Gale, Karel Javoršek in Fran Marolt. G. Režek se je nato zahvalil zborovalcem za udeležbo in zaključil.

zborovanje.

— „**Narodna šola**“, društvo podporo slovenskemu ljudskemu šolstvu, je imela danes dopoldne v redstavraciji „Narodnega doma“ svoj 34. redni občni zbor, ki je bil dobro obiskan. Predsednik g. Anton Razinger je otvarjajoč zborovanje pozdravil navzoče in se spominjal v iskrenih besedah mecenja „Narodne šole“, po kojnega učitelja Jožefa Travna, ki je zapustil društvu 4000 K. V spomin na blagega dobrotnika so zborovalci vstali s sedežev. Tajnik gospod Josip Cepuder je podal poročilo o delovanju društva preteklo leto, kar se je odobrilo, blagajnikovo poročilo g. Alojzija Kecelja pa izkazuje 9487 K 53 vin. dohodkov in 9468 K 59 vin. izdatkov, torej 18 K 94 vin prebitka. Društvena imovina ob sklep načrta znaša 2646 K 97 vin., z 157 K 67 vin. manj nego koncem leta 1905. Računski pregledniki so našli vse društvene knjige in račune v redu, zato se je predlagani absolutorij blagajniku in vsemu odboru soglasno sprejel. Nato se je vršila volitev odbora. Izvoljeni so bili dosedanji gospod Josip Cepuder, Jakob Dimnik, Jakob Furlan, Alojzij Kecelj, Ivan Krulec, Janko Likar, Anton Razinger, Juraj Režek in Fr. Ks. Trošt. Za preglednik računov so bili izvoljeni istotako dosedanji gg., in sicer Fran Gabršek, Luka Jelenc in J. Levec. Pri nomsvetih je stavil g. Ivan Šega sledeče predloge: 1. predsedstvo „Narodne šole“ naj stopi v dogovor z deželno vlado hrvatsko, da si ona preskrbi tudi nekaj naravnih krasov slovenskega ozemlja, bodisi zgodovini

skih, bodisi zemljepisnih važnosti, da uvrsti te zanimivosti v one slike, ki jih namerava izdati kot nazorne slike; 2. predsedstvo skušaj v življenje spraviti takozvane „Naturaliensammelstellen“ po zgledu Čehov in Nemcev; 3. predsedstvo se obrni na razna založništva šolskih knjig, kakor Pichler, Tempsky itd. z zahtovo, da naj se raznim učilom v prvi vrsti stenskim slikam preskrbe slovenska imena. Prvi predlog se je prepustil odboru v rešitev, ostala dva sta pa bila soglasno sprejeta. Predsednik se je zahvalil zborovalcem za udeležbo in zaključil zborovanje.

— **Naš jezik in naša kultura.**
Na prošnjo „Ljubljanskega učiteljskega društva“ je predaval snoči na II. letosnjem učiteljskem večeru v hotelu „Južni kolodvor“ profesor g. dr. Ilešič o našem jeziku in naši kulturi. G. predavatelj je najprej razmotril vprašanje, če je mogoče najti zvezo med jezikom in kulturo. Jezik je predstavnik idej. Kdor pozna notranjo jezikovno obliko, ima v sebi duha svojega jezika, barvitost njegovo. Slovani imamo obilico krasnih imen, kjer se kaže ta barvitost. V 9. in 10. stoletju so preprosti Slovenci imeli taka poetična imena, pri katerih je vsak vedel, kaj pomenijo n. pr. Milivoj, Branislav, Dragomir, Ognjeslav, Črtomir itd. Od 16. stoletja naprej so se ta imena odpravila in imamo germanска in romanska imena kakor Felicijan, Tomaž, Valentijn, Friderik itd. Notranje jezikovne oblike ne čutimo več. Vendar smo v zadnjem času v gospokih krogih začeli zopet uvajati stara slovanska imena, večino pa še vedno preveva germanski in romanski duh. Pri nas velja geslo, da imej otrok ime svetnika; ker nimamo Slovenci svojih svetnikov (Ker nimamo potrebnega denarja zato. Op. ured.), pomagali so si nekateri, da so germanска in romanska slovanili, oziroma slovenili, drugi pa zopet tako, da so germanškim in romanskim imenom dajali bolj slovansko obliko, n. pr. Ivan za Joannes, Josip za Jožef, Fran za Francišek itd. Pri tem je svetnik vedno Joannes ali Janez in Ivan le človek itd. Ker so se nekateri naši prednanci v preteklem stoletju svoja imena poslovanili na primer Martina v Davorina (Trstenjak), Jurija v Oroslava (Caf), gledali so jih pisano v višjih (nemških) krogih. Naši nasprotniki žele, da bi mi ne imeli slovenskih svojih imen, zato so pretvarjali razne naše priimke, da zvene večkrat po nemški. Naše misli segajo prepogosto na sever in zapad, nikdar pa ne proti vzhodu in jugu, kjer žive naši rodni bratje. Jugoslovanski narod smo kakor Hrvatje in Srbi in s temi nas morajo vezati srčne vezi, ne pa z ljudmi, ki so tuji našemu jeziku in naši kulturi. G. govornik se je bavil na to, kako se nemško izražanje vriva v naše mišljenje in poudarjal, da ne smemo pustiti, da bi se nemška poezija vsiljevala v naše govorjenje. Da se naša znanost ziblje v tako ozkih mejah, je vzrok nedelo in malodušnost. Nekateri naši učenjaki pišejo rajši v tujem jeziku nego v domačem. Mi moramo gledati, da se pišejo v kakem slovanskem, če ne že v slovenskem. Predavatelj je nato v ostrih besedah bičal tisto mešanico iz slovenščine in nemščine, kakršna se večkrat govorí po naših mestih. Izobražen človek ne govorí tako! Tako govorjenje je začetek raznarodovanja. Ako naši kmetje kaj takega vidijo, ako otroci slišijo učitelja z nadzornikom govoriti nemški, se s tem demoralizujejo. Uče se s tem hrepeneti po tujem blagu, sami nad seboj izvršujejo počasi naroden samomor. Kdor govorí tuj jezik, kadar mu ni potreba, je suženjski človek brez svobode. Bog pa ljubi le svobodne ljudi. Frenetično ploskanje je po teh besedah zaorilo po dvorani, ki je bila nabito polna učiteljstva in gostov. G. vodja Dimnik se je v iskrenih besedah zahvalil govorniku za izvrstno predavanje z željo, da bi se še drugikrat tako radovoljno odzval prošnji, kot se je snoči. — Pri neoficijalnem delu večera je prosil profesor g. dr. Žmavc učiteljstvo, naj bi posvetilo svoje moči krajepisu in zbiralno imenovanju posameznih krajev (gozdov, travnikov, njiv itd.) svoje občine. Domovinoznanstvo je zlasti za Slovence velike važnosti, a ravno pri nas je v tem oziru še mnogo mnogo dela.

— O metalurgiji potom elektro-
lize in o aluminometalurgiji. K
tozadevinemu včerajšnjemu poročilu se
je vrinila pri korekturi pomota, ki
potem onemogoča razumevanje cele
stvari. Metalurgija namreč ni znanost,
ki uči, kako kovine nastajajo in iz
česa obstoje, aluminometalurgija pa
veda, ki uči kako se aluminij proiz-
vaja, ampak veda o kemičnih in me-
haničnih procesih, s pomočjo katerih
dobivamo čiste kovine iz njihovih rud
ali spojin. Elektro-(galvano)-metalur-
gija, oziroma aluminometalurgija pa
se omeji le na procese, po katerih
pridobivamo kovino s pomočjo gal-
vanskega toka, oziroma aluminija. Tudi
naj se popravi mesto banksit, banksit

(Woheinit). Ta mineral je tudi znamenit, ker se ga ravno pri Bohinju največ dobi in ima poleg drugih snovi 20–60% aluminijevga oksida (Al_2O_3). M. N.-č.

Deželnega in gospodarskega pomočnega društva Rdečega krila za Kranjsko redni občni zbor bo dne 10. aprila ob 6. uri zvečer v kujičnici c. kr. deželne vlade (II. nadstropje), Bleiweisova cesta. Dnevni red: 1. Naznanila prvosledstva. 2. Gospodarstveno poročilo in račun za leto 1906. 3. Dopolnilna volitev 3 društevnih odbornikov (moški odsek). 4. Dopolnilna volitev 2 računskih preglednikov.

Slošna organizacija zdravnikov na Kranjskem v varstvu njihovih gospodarskih interesov. Dne 21. marca je bil v mali dvorani hotela "Union" ustanovni shod slošne organizacije zdravnikov na Kranjskem v varstvu njihovih gospodarskih interesov. Shoda se je udeležilo nad polovico vseh zdravnikov na Kranjskem. Sklicejati g. dr. Defranceschi, ki si je v kratki dobi svojega organizatoričnega dela pridobil velikih zaslug za zdravniški stan, je otvoril zborovanje in je v temeljitem govoru očratal zgodovinski razvoj in zunanje vzroke zdravniških organizacij ter s konkretnimi razlogi dokazal veliko važnost in nujno potrebo šprošne zdravniške organizacije. Zborovalci so navdušeno odobravali njegova izvajanja ter so glasno sklenili, da se ima izvršiti v zmislu že potrjenih pravil. Svoj pristop so takoj prijavili vsi navzoči ljubljanski zdravniki, pristopila je tudi kot član prosta organizacija okrožnih zdravnikov. Nato so se vrstile volitve z vzklikom. Načelnikom je bil izvoljen g. dr. Ivan Oražen, v odbor pa sledile gospodje: dr. Ivan Zajc, dr. O. Kraječ, dr. Josip Stojc, dr. Fr. Dolšak, dr. Emil Bock in dr. Jul. Schuster. Vsled predloga g. dr. Defranceschija pristopila slošna organizacija k državnemu zvezničku avstrijskih zdravniških organizacij na Dunaju. Slošna zdravniška organizacija je velepomembna za gospodarski razvoj zdravniškega stanu. Noben zdravnik naj ne zamudi, čim preje pristopiti k organizaciji, ki se hoče vztrajno in požitovalno boriti za boljšo bodočnost zdravniškega stanu!

Ljubljanski društveni godbi je naklonila slavna "Glavna posojilnica v Ljubljani" znesek 100 krov in slavno "Obrtno pomožno društvo v Ljubljani" znesek 20 krov, za kar bodi imenovanima na rednjima zavodoma izrecno najsrnejša zahvala.

Zaključni venček plesnih vaj gojencev in gojenj Pračkove plesne šole je bil v nedeljo zvečer v dvorani hotela "Ilirija" in se je prav lepo izvršil. V imenu odbora gojencev ga je aranžiral gosp. Viktor Oblak, ples je pa vodil g. Adolf Praček, ki je pokazal, da je v teku dveh mesecov naučil izborna svoje gojenice in gojenke vseh običajnih plesov, kakor je četvorka, Pas d' Espagne, beseda, Les Lanciere, valček itd.

Lepe in težke vole je kupil g. I. Klemenc mesarski mojster v Ljubljani od g. Iv. Russa, posestnika na Grosupljem. Imenovan voli so simentalske pasme, 5 let stari in stanje z enim teletom vred 2040 krov. Klai in prodajali se bodo za velikonočne praznike v Ljubljani. Da se je živinoreja povzdignila na tako stopnjo, se imamo zahvaliti v prvi vrsti c. kr. kmetijski družbi, ki vedno poskrbi, da dobivamo lepe bike plemenjake. Pred kratkim sta se tudi iz tega kraja prodala dva vola za 1600 krov. Pač lep napredok živinoreje.

Odlikovani ognjegasci. Za 25letno zvestvo službovanje so dobili gg. Ivan Babšek, Josip Žitnik in Josip Garbas v Smartnem pri Litiji častno svinčino.

Smarten padec. Ko je 20. t. m. 65letni posestnik Anton Pfaiflar pa domač Span v Rudnem pri Škofji Loki nesel po lastni kup sena, je padel 4 metre globoko in si razbil zadaj črepino. Umrl je kmalu nato.

Medveda je ustrelil 24. t. m. na Kočevskem med Gotenico in Grčarico trgovca Rikarda Loser iz Trsta. Medved je tehtal osnažen 117 kg, dolg je bil 1 m 82 cm in 20 let star. Ustreljeno žival so javno na ogled razstavili 25. in 26. t. m. v Kočevju. Neki gospod je kupil 15 kg medvedovega mesa in se priredil "medvedja pojedina" na velikonočni ponedeljek v gostilni pri Marčanu na Rimski cesti.

Lokalno telefonsko omrežje dobi Celje v najkrajšem času, ker je ministrstvo napravo že dovolilo.

Cítalnica v Brežicah priredi na velikonočni ponedeljek narodno igro "Divji lovec", pri kateri sodelujejo ljubljanski diletantje.

Radi deviškega venca. Počeli smo svoječasno, da je provizor Andrej Keček v Stoprah na Štajerskem dal po svoji dekli strgati z glave venec nekih nevest, ki se mu je pred poroko spovedala, da je naj-

brže v drugem stanu s svojim ženom. Razume se, da je s tem svojim dejanjem nevesto osramotil pred vso župnijo. Ženin, oziroma sedaj zakonski mož osramočenke je pa tožil provizorja Andreja Kečka, ki nima sam prav nobenega vzroka se razburjati radi takih stvari, ker je tudi on pustil kot kaplan sad svojega greha v Trbovljah. Te dni je bila obravnavana pri sodišču v Ptuju. Provizor je prišel k obravnavi kot skesan grešnik in je tako dolgo prosil odpuščanja, da se je tožitelj dal omeheti. Keček je podpisal častno izjavo, v kateri priznava svojo grdo ravnanje in prosi kmeta odpuščanja. To izjavo mora provizor dati razglasiti v dveh župnjah. Obenem je moral plačati kmetu in njegovi ženi 17 K za potne stroške in 21 K 50 v tožnih stroškov. Deviški venec, ki ga je strgal provizor Keček, je bil torej precej drag in mož bo si v drugič gotovo dobro premisli, predno bo izrabil spovedno molčečnost vnovič – za trganje deviških vencev!

Prijet reparski morilec in pozigalec. 4. t. m. je pogorela v Kosmincih pri Ptuju hiša kmeta Jeneja Šiška, katerega so par korakov od doma našli mrtvega s 13 velikimi ranami. Poizvani so dognali, da se je izvršil reparski umor in zažig. Preiskovalni sodnik je dognal, da je 4. marca v ptujski posojilnici bila dvignjena na hranilno kuhičico, glasečo se na Jeneja Šiška vsa vsota. Denar je dvignil Tomaž Koren v Halozah. Ko so ga aretilarji, je sprva tajil, potem pa priznal, da je umoril Šiška, ga oropal 200 K v gotovini in hranilne knjižice ter hišo začgal.

Zagonetni umor v Studenčih pri Mariboru. Zdravniška obdukcija je dognala, da ni nemogoče, da bi se Sedlaček ne bil sam usmrtil, vendar ostane njegova priležnica Milenarič še zaprta.

Zadušila bi se bila kmalu v Mariboru dekla Marija Grm, ki si je ponoči po neprevidnosti vrgla gorečo užigalico na posteljo. Le razsodnost dekleta pri vzbuditvi je prislati, da se ni zadušila.

Skora je padel v cerkev v Sevnici na tajerskem pevec Partl, ki se je preveč nagnil čez ograjo. K sreči je priletel z nogami na tla in si poleg drugih poškodb zlomil nogo.

Poskušen samomer. V Karlovini si je poštni služba Miha Tejnker pognal tri krogle v prsi. Hudo ranjenega so prepeljali v bolnišnico.

Bolgarski vseučiliški profesor naslednik dr. Murka v Gradcu? Kakor je znano, je bolgarska vlada radi dijaških demonstracij proti knezu Ferdinandu ob priliku otvoritve novega gledališča v Sofiji zatvorila vseučilišče in odprtista vse profesorje. Sofijski "Dnevnik" poroča sedaj, da bo poklican profesor Todorov na vseučilišče v Gradcu kot naslednik našega rojaka dr. Matije Murka, ki odide na Dunaj na mesto prof. Jagića, ki stopi v pokoj. Tudi nekateri drugi bolgarski profesorji odidejo v inozemstvo. Dr. Miletić je poklican na univerzo v Monakovo, dr. Zlatarski pa v Harkov na Rusku. Oba profesorji bosta predavalna o slavistiki in slovenski zgodovini. Profesor Todorov je docela več slovenščine in je že dolga leta na ročnik raznih slovenskih listov.

Samomer. Zaradi nesrečne ljubezni se je zastrupila v Celovcu kuharica M. Šibečnik.

Nego si je zlomil 32letni delavec Franc Kos v Trstu. Isto se je zgodilo 47letni Mariji Leban istotam. Oba so oddali v bolnišnico.

Štrajk pekarskih pomočnikov je bil izbruhnil v Trstu, da niso ti dobili zahtevanega 15% zvišanja plače.

Poskušen samomer. V Trstu je 46letna Milka Draškovič spila 200 gramov karbobove kislino. Težko je ranjena.

Zadušil bi se bil skoraj Jozip Maljovec, korporal 97. polka v Trstu, ker je vdihaval svetilni plin. V tako opasem položaju so ga prepeljali v bolnišnico.

Hazardna igra in rop. Kmets Matevž Kržič sta v Trstu zvabila dva neznanca k hazardni igri, v kateri je zaigral 40 K. Ko sta videla, da ima Kržič v denarnici še 40 K, iztrgala sta mu jo in izginila.

Poskušen samomer. V Trstu je skočil v more 58letni knjigovez A. Kocmür, a so ga še v pravem času rešili.

Prijet bančni slepar. V Trstu so prijeli 24letnega uradnika turške veletrgovine Peter Nikolaj Dimtza na Dunaju Jožefa Blemonija iz Žiželic na Češkem, ki je hotel dvigniti na ček 8763 K na škodo svojega gospodarja.

Obračan eksekutor. Občinski eksekutor Juri Varovič iz Kraljev na Hrvatskem je bil v železniškem vozu na potu med Sušakom in Zagrebom okrajen zlate ure, vredne 150 K. Prijeli so ženo spovednika Pavla Rotschilda in seveda tudi

njenega moža, ki je takrat peljal z vlakom, ko je bil Varovič okrajen.

Mednarodna panorama nam razkazuje ta teden umetniške znamenitosti cerkve sv. Petra v Rimu in razgled z visoke kopule po večnem Rimu. Obisk je priporočljiv vsem, ki se zanimajo za lepo umetnost slikarstva in kiparstva, a tudi tistim, ki se zgražajo nad Prešernovo muzo. Brumne duše pa si lahko ogledajo najnovejšo sliko sedanjega pača. Prihodnji teden bo panorama zaradi preselitev zaprta.

Panorama-kosmorama na Dvorskem trgu pod "Naredno karavno" nam kaže ta teden preleplo Moselsko dolino, ki se odlikuje po svojih naravnih krasotah kot malokateri drug podoben kraj. Priporočamo to serijo vsakomur, naj si jo obiše in se divi lepotam, ki jih drugega gotovo ne bo lahko videl. — Prihodnji teden Pariz.

Kukalo ukradel. Danes zjutraj je mestna policija aretovala leta 1891. v Idriji rojenega delavca Antona Šemerla, ker je hotel pri starinjih prodati neko kukalo. Šemerl pravi, da je kukalo ukradel meseca decembra lanskega leta s poštne voza, s katerim se je peljal iz Logata v Idrijo.

Tatvina. Dijaku Antonu Kokalu je v soboto popoldne nekdo na Gradu ukradel 36 K vredno suknjo s črno, svilnatno podlago. — Gospa Marija Dasterjevi je na Sv. Petra cesti št. 7 neki tujec, ki je govoril nemško, ukradel 14 K vredne rmene ženske črevlje. — Mesarju Mihuelu Smojanu je bilo ukradene 8 kg slanin. — Crevljarskemu mojstru gosp. Antonu Ravnikarju je bilo z okna ukradenih par črnih čizmov, vrednih 16 K. — Najemščku Francišku Hodeju je bilo včeraj na Miklošičevi cesti izpred hleva ukraden "Torpedo" kolo, vredno 200 K. Kolo je bilo črno pleskan, sedlo in torbita za orode pa je bilo staro.

Aretovalo je orožništvo v Mostah nekega brezposelnega mizarškega pomočnika, ker je sumljiv tavnine kokoši železniškemu oficiriju v pokoju g. Svetku. — Na Glinčah je prijelo orožništvo dñinarja Rudolfa Mandiča, ki je našel v družbi 33letnega tovarisa Valentina Marinko v župnišču v St. Petru na Notranjskem denarnico s 100 K in jo pridržal zase. Marinka, ki je že predkazovan, je pa aretovala policija in izročila sodišču.

Delavska gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 45 Slovencev in 42 Macedocev. 44 Hrvatov je šlo v Heb, 8 Kočevarjev, ki je prišlo iz Gornje Avstrije, 125 Lahov je pa šlo na Ogrsko.

Izgubljene in najdenje reči. Neki gospod je izgubil zlat privesek, vreden 20 K. — Hlapce Fran Mauer je izgubil 6 K denarja. — Sprevodnik g. Ivan Hudnik je izgubil denarnico, v kateri je imel 12 K denarja. — Vdova gospa Marija Jesenkova je izgubila denarnico z manjšo vsoto denarja. — Kuharica Marija Jerinova je našla zlat privesek. — Gđe Barbara Zavrljava je izgubila srebrno ovratno verižico, vredno 10 K. — Šolska učenka Terzija Kraljeva je našla možno zepno uro in jo oddala na magistratu.

Izkaz družstvene posredovalnice slovenskega trgovskega društva "Merkur". V službo se sprejmejo: 2 poslovodja, 2 knjigovodja in korespondenta, 3 kontoristi, 8 pomočnikov mesane stroke, 2 pomočnika špecijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 1 pomočnik železninske stroke, 2 pomočnika modne in lanterijnske stroke, 1 kontoristinja, 1 blagajničarka, 1 prodajalka, 5 učencev. — Službe iščejo: 3 knjigovodji in korespondenti, 2 kontorista, 12 pomočnikov mesane stroke, 4 pomočniki špecijske stroke, 2 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočniki železninske stroke, 1 blagajničarka, 4 prodajalki. — Posredovalnica posluje za delodajalce populoma brezplačno, za delojemalcem proti malo odškodnini.

Corrigendum. Predsednik na shodu, ki ga je v nedeljo priredilo pevsko društvo "Ljubljana" v Hafnerjevi pivarni, se ni imenoval Vodnik, kakor je bilo napačno zabeleženo, nego Potnik. — V zahvali rodbine Mikuš v Gornjem gradu je izostala pomotoma zahvala "Savinskega Sokola", kar se s tem popravlja.

Opozorjamo na inserat "Mladoslovenca" v današnjem listu.

Današnji list ima za ljubljanske naročnike prilog g. Oblaka, črevljarskega mojstra, ki je otvoril trgovino z črevljami na Kongresnem trgu št. 6.

Slovenci v Ameriki. V rudniku je ubilo v Chisholmu Franca Sedalška. Padla je nanj težka skala. Doma je bil iz Luč na Štajerskem. — V živo apno je padel v Wanukeganu Josip Cankar ter se tako opokel, da je kmalu umrl. Doma je bil iz Dvora pri Pol-

hovem gradev. — Še dve nesreči v rudniku. V rudniku Western Coal-Mining je padla težka skala na Josipa Nograška ter ga ubila. Doma je bil iz Zatičine na Dolenjskem. — V Yalu pa je ubilo Franca Zupančiča.

*** Najnovejše novice.** Sestank med angleškim in španским kraljem bo v kratkem v Cartageni.

Bolgarsko sobranje je sprejela zakon proti anarhistom in atentatorjem na oficijalne osebe.

Zveza poljskih sokolskih društev je sklenila, da se ne udeleži letosnjega vseslovenskega sokolskega kongresa v Pragi ne koprativno, ne po deputaciji.

Predstava v Državni operi v Ljubljani, Rešljeva cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu. 10-13

FRANC JOŽEFOVA

grenka voda.

Izvrstno odvajalno sredstvo.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najboljše priznane.

Tanno-chinin fiktura za lase

katera okrepičuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

I steklenci z navodom 1 krona.

Razpoložja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenci.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil,

medic. mil. medicinal. vin. špecialitet,

najfinješih parfumov, kirurgiških obvez,

svežih mineralnih vod it. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu. 10-13

Darila

Zahvala.

Za vse mnogoštevilne dokaze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti našega preljubega nečaka, oz. sina, brata in bratranca, gospoda ...
VALOJZIJA TERDINA
vrtljarija pri tvrdki Samassa ...
kakor tudi vsem mnogoštevilnim kropilcem ter spremjevalcem drugega rajnega k večnemu počitku budi kar najsrčnejša zahvala.
Posebej in iskreno pa se zahvaljujemo vsem velenec, gospodom ter stanovskim tovaršem tvrdke Ša nassa za častno sremstvo, kakor tudi darovalcem prelepih vencev.

V Ljubljani, 27. marca 1907.

1040 Rodbina Ogorec.

Lepo stanovanje

S tremi sobami, sobo za služkinjo, kuhinjo in s pripadki, se odda radi preselitve takoj ali s 1. majem t. l.

Istotam se proda tudi nekaj polnštva. 1042-1 Izve se: Simon Gragorčeve ulice št. 11, prtično, (nasproti dež. viade).

5 Mlad

trgovski pomočnik

železinske in jopečarske stroke popolnoma vr. 46. želi tekom 6 tednov, službo premeniti. 1034-1 Cenjeni dopisi pod "Zvest 336" na upravništvo Slov. Naroda.

Medičarska (lectarska) obrt s tvornico svet

v večjem mestu na Hrvaškem, ki obstoji že 40 let in ima 10.000 do 12.000 gld. letnega prometa se zaradi smrti voditelja te obrti proda za gotov denar. 874-3 Več pove upravništvo Slov. Naroda.

Zenitna ponudba.

Mlačnič, star 24 let, želi v zakon vzeti dekllico s premoženjem 1600 krov. 1035-1 Ponudbe pod "Mladost" na upravništvo Slov. Naroda.

Zavijo preselitve se proda na Primorskem, v kraju ob južni in državni železnic, kamor prihajajo letovičarji in vojaki na vaje. 1038-1

pekarna.

Naslov pove upravništvo Slov. Naroda.

Različni čevlji

se zaradi izpraznjenja prevelike zaloge 1016-2 po tako znižnih cenah oddajajo pri firmi

Ant. Krisper.

Več vrst

1012-2

sodov

iz na prodaj IVAN BUGGENIG

Cesta na Rudolfov železnicu št. 5 v Ljubljani.

Razglas.

Iz državnih gozdov Ilanca in Radče-Bela peč se bo leta 1907 predale.

4600 m³ žaganega lesa in 2200 m³ celuloznega lesa

vse že izdelano na kraju, kjer se je posekalo.

Ponudbe se morajo najkasneje do 15. aprila 1907, il. dopoldne vložiti pri tukajšnjem oskrbniku, kjer so razpoloženi tudi kupni pogoji.

C. kr. gozdro in domensko oskrbnštvo v Rudovljici (Gorenjsko)

dne 25. marca 1907.

Zadnji dnevi!

Zadnja priložnost za nakup

TUDOR-skih demantov

najlepšega posnetka nasvetu.

Prejšnja cena 8 kron

danesh pa se ponuja za

1 krono en kos
(in to z obročjem vred).

TUDORski demanti se dobivaji pri:

ANTONU KRISPER, v Ljubljani, Mestni trg št. 21.

Ne zamudite usav te prilike, še nikdar vam podane.

Proda se hiša

z popolno gostilniško koncesijo in vremom, tik železniške postaje in v bližini dobro obiskovane božje poti.

Naslov se izve v upravn. "Slov. Naroda". 970-3

Majhno stanovanje

z eno večjo sobo in kuhinjo, oz. z 2 majhnloma sobama za samostojno domo se isče za maj.

Ponudbe pod "maj" na upravn. "Slov. Naroda". 1009-2

Slama v balah

se po nizki ceni prodaja. Martinova cesta 10.

Pozor! Trgovci! Novost!

75 kosov samih novosti fin. peciva po 2 vin. za prodajanje za 1 K 10 vin. 58 kosov pripravnih za kavarne in gostilne po 4 vin. za prodajanje za 1 K 10 vin. razpošilja vse v lepih kartonih po povzetju: ako se za 6 krov naenkrat naroči tudi poštnine prosto: E. Brandt, tovarna finega peciva v Kranju. 966-3

Južno Sadje in zelenjavo

razpošilja po povzetju Josip Dolčič v Trstu, Via della Sorgente št. 7. Telefon št. 1465. 815-6

À propos!

Ali imate luskine, na glavi in Vam izpadajo lasje? Če je tako, pa pozkusite svetovnoznan

Steckenpferd Bay-Rum

Bergmann & Co. v Državljin

in Detinu na Labi

prej Bergmannov originalni Sham-

pooing Bay-Rum (znamka 2 žkrata).

Hitro se prepričate o izrednem učinku

2349 te izvrstne lasne vode. 20

V steklenicah po 2 K jo prodajata v

Ljubljani: drogerija A. KANC in parf.

O FETTICH-FRANKHEIM.

Dobičkanosnega in go-to-vega zasluzka

dobe v tej deželi pridni ljudje, ki se hočejo pečati z izdelovanjem žganja, rumu in likerjev. Izkušen in zanesljiv strokovnjak taka izdelovališča popol učema uredi za delo in tudi preskrbi konesijo za izdelovanje.

Pisma na upravn. "Slov. Naroda" pod "strokovnjak". 701-9

Dr. IVO ŠORLI

Pot za razpotjem'

je najzanimivejši slovenski roman sedanjosti.

Cena vezani knjigi 3 krone.

Založila: 985-4

Ig. pl. Kleinmayr &

Fed. Bamberg v Ljubljani.

Knjiga se dobri tudi v vsaki vodji bukvarni.

Več mladih deklet

ne pod 17 let starih, se za lahka dela takoj sprejme. Prednost imajo one, ki so že službovale v kakih trgovini.

Hitzl & Kozina, Breg 20.

1005-2

Lep lokal

pripraven za vsako trgovino, s skladitem, s tremi velikimi izložbenimi okni na najboljšem prostoru sredi mesta, se da v najem.

Vse natačnije pri lastniku Francu Dolencu, na Starem trgu štev. 1. v Ljubljani. 563-12

Zaradi opustitve trgovine

prodajajo moške in damske čevlje

dokler bo kaj zaloge, izredno ceno. Najboljše in najsolidnejše blago, samo lastni izdelek. Tudi se proda vse prodajalniška oprava.

Jernej Žitnik 668-12 v Ljubljani, Kongresni trg.

Večja tvornica v Bosni išče za trajno delo

2 ključavnici 1 strugarja

1 kurjača za parni stroj.

Ponudbe pod "O. St." na upravn. "Slov. Naroda". 954-4

Black diamantne pile

iz tvornice 834-4 G. & H. Barneff Co. v Filadelfiji.

Neprekosljive kakovosti. Ugodne cene.

Prodaja jih samo:

RIHARD ARNS v Remscheldu na Nemškem. Königstrasse.

1005-2

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Pedružnica v SPLJETU. Stritarjeve ulice št. 2.

Delniška glavnica K 2.000.000. Reservni fond K 200.000.

ponuja vsakovrstne srečke po dnevnom kurzu proti poljubnim mesečnim odpalačilom.

Dovoljuje predujme na srečke in druge vrednostne papirje. Zamenjava valute in novce po dnevnom kurzu,

diskontuje kulantno devize v laških lirah.

Vloge na knjizice in tekoči račun obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po 4 1/2 %. Rentni davek plača banka sama.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdo in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnega stavšča, literarna kritika za adi i-pega labko umetnega jesika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nevadne opreme, in končno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znače nemške kuharske knjige.

59-15

Dobra kuharica

je izšla Minka Vašičeva je izšla

v založništvu Lav. Schwentnerja v Ljubljani.

Bobiva se samo vezana; cena 6 K, po petti 6 K 55 K.

1084

„Mladoslovenec“

napreden list (14 dnevnik, sedaj II. letnik)

zamenjen širšim slojem, tiskan na osmih straneh (stran 32 x 48 cm) prinaša poljudno pisane članke v naprednem značju, politični pregled, svetovne vesti, dopise, novice iz slovenskih dežel, raznosterosti, podlisičnice pod rubriko „Pavilka“, gospodarske vesti in inserate —

stane za celo leto samo 2 kroni.

Da bode pa „MLADOSLOVENCU“ omogočeno razne mahnitve naših sovragov še krepkejši pobilitati, treba je, da se ga vnaprejje močno razširi in to vsaži na 20.000 izvodov.

Nameravamo ta list ob vseh časih izdajati tedensko, brez da bi se vedel tega naravnina zvisala.

Narodna dolžnost vsakega slovenskega naprednjaka budi, da ta list po svojih močeh podpira, razširja in nam čimprej priporoči ter pošte zanesljivih agentov, ki bi šili proti dobremu plačilu narodnike. To velja za vse slovenske kraje.

Uredništvo in upravljanje „Mladoslovenca“ v Ljubljani.

Oseb. tr. avstrijske

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljavien od dne 1. oktobra 1906. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.
 7-10 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Celovec, Glandorf, Salzburg, Inomost, Linc, Budejvice, Praga.
 7-17 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Nove mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
 8-30 predpolodne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salzburg, Inomost, Bregenc.
 9-05 popoldne. Osebni vlak v smeri: Nove mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
 4-00 popoldne. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Celovec, Salzburg, Inomost, Bregenc.
 7-08 zvoden. Osebni vlak v smeri: Nove mesto, Straža-Toplice, Kočevje.
 7-30 zvoden. Osebni vlak v smeri: Trbiž.
 10-23 ponoči. Osebni vlak v smeri: Jesenice, Gorica c. kr. drž. žel., Trst c. kr. drž. žel., Beljak, Inomost, Monakovo.
 7-08 zjutraj. Osebni vlak iz Straža-Toplice Novega mesta, Kočevje.
 8-45 zvoden. Osebni vlak iz Prague, Linca, Dunaja juž. žel., Celovca, Beljaka, Trbiža, Trsta c. kr. drž. žel., Gorice c. kr. drž. žel. 10-24 ponoči. Osebni vlak iz Postojne Trbiža, Trsta c. kr. drž. žel., Gorice c. kr. drž. žel.
Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:
 7-28 zjutraj. Mešani vlak v Kamnik.
 8-05 predpolodne. Mešani vlak v Kamnik.
 7-10 zvoden. Mešani vlak v Kamnik.
 10-45 ponoči. Mešani vlak v Kamnik. Sama v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.
Dohod v Ljubljane drž. kolodvor:
 8-49 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
 10-55 predpolodne. Mešani vlak iz Kamnika.
 8-10 zvoden. Mešani vlak iz Kamnika.
 9-35 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. Sama v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.
 Dohod v Ljubljane drž. kolodvor:
 8-49 zjutraj. Mešani vlak iz Kamnika.
 10-55 predpolodne. Mešani vlak iz Kamnika.
 8-10 zvoden. Mešani vlak iz Kamnika.
 9-35 ponoči. Mešani vlak iz Kamnika. Sama v oktobru in le ob nedeljah in praznikih.
 (Dohodi so nazadnji v srednjem evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzel vinsko trgovino **Jellin & Dall řú v Židovskih ulicah št. 3**, kjer bom imel v zalogi tudi nadalje naravna in pristna tirolska vina zgoraj navedene tvrdke. Nadalje si dovoljujem slavno občinstvo opozoriti na svojo obsežno zalogo pristnih domačih in inozemskih vin v steklenicah in sicer:

Tirolsko namizno, belo	liter K	0·64
" Gropello, brdska	"	0·64
" Gropello, brdska špecijaliteta	"	0·72
Rebula	"	0·80
Visansko (Lissa) rdeče	"	0·84
Vino Vermouth di Torino	"	1·30
Marsala qual superior	"	2·50

V zalogi imam tudi **refoško, burgundec, vino Santo, Valpolicella, Asti spumante, malaga, jamajski rum, pristni tirolski tropinjavec in medicinalni konjak.**

Kdor naroči 5 steklenic, jih dobi po 4 vinarje, in kdor 10 steklenic, jih dobi po 6 vinarjev ceneje.

Cenjena naročila se bodo izvrševala franko na dom in se priporočam z velespoštovanjem

Žan Cascio,
trgovec z vino.

911-3

Gospodična

ki je izvežbana v trgovini, se sprejme tako kot predajalka v filialki pri J. Zalazniku, Stari trg 21.

Klobuki se sprejemajo v poprave.

Dr. E. Šlajmer

ne ordinira do 15. aprila.

1029-2

Najvišja odlika na mednarodni razstavi v Milanni 1906
(avstr. juror).

Pollitrška steklenica 2 litri, 4 pol-litrške steklenice v Ljubljani
K 7-20; za zunaj z zavojem vred
I K 7-80. 4387-5
Zunanja načela točna.

Pred nakupom

si oglejte velikansko 13

sukneno zalogo

R. Miklauca

v Ljubljani, Špitalske
12 ulice štev. 5.

Ostaniki pod ceno!

Kašelj!

Kdor tega ne uvažuje, se pregreši na svojem lastnem telesu!

Kalserjeve

prsne karamele

s tremi jelkami. Zdravniško preizkušeno in priporočeno proti kašlu in hriposti, kataru, zaslejivo in katarru v požiralniku.

5120 notarsko poverjenih izpričeval potrebuje, da drže kar obetajo 4001-18

Zavoj po 20 in 40 vin., škatljica 80 vln.

Zalogo imajo: V Orlovi lekarni poleg železne mostu v Ljubljani, v lekarni Jos. Mayr v Ljubljani, v dož. lekarni pri Mariji Pomagaj Milana Leusteka v Ljubljani, pri Baldu pl. Trnkoczylu in pri G. Piccoli v Ljubljani. — V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič. — V Vipavi v lekarni I. Hus. — V Ribnici v lekarni pri sv. Stefanu Jos. Ancik. — V Idriji v lekarni Daniel Piro. — V Metliki v lekarni Ivan Gjurčić, v Rovinjci lekarnar A. Roblek, v Novem mestu lekarnar Jos. Matković. — Hinko Brilli, lekarnar v Litiji. — V Kranju v lekarni Karel Savnik.

Somatose

(mesna beljakovina)

je najodličnejše

branilno in krepilno sredstvo

za vse pri prehrani zaostale osebe, za slabotne otroke, bolne na želodcu, prebolele, malokrvne, bledične,

na živcih bolne itd.

Dobiva se po lekarnah in drogerijah.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vladu naznanjam, da sem se preselil iz Vegovič ulic na Kongresni trg št. 6 kjer sem otvoril in novo uredil veliko trgovino

z moškimi, ženskimi in otrok. čevlji

domačega in tvorniškega izdelka.

Naročena dela izdelujem natančno po meri iz najboljšega usnja v elegantni obliki in po prav nizki ceni.

Kongresni trg št. 6 MATEJ OBLAK
v Tamborninov hiši. čevljarski majster in trgov. čevlj. 1029-1

V letu 1856. ustanovljeni

denarni zavod

obrtnega pomožnega društva

registrovane zadruge z omejenim poročtvom

47-15

v Ljubljani, Židovske ulice 8 sprejema branilne vloge in jih izplačuje vsak delavnik od 9.-12. ure dopolne ter od pol 3. do pol 6. ure popoldne s 41/2% brez odbitka rentnega davka, katerega za vložnike društva samo plačuje.

Rezervni zaklad, ki tvori društva lastno premoženje, znaša K 126.305.

Samo teden dni od 25. do 30. marca

prodajam velik oddelok

moških oblek

1015-3

po 7 fl., ki so preje stale po 20 fl., deške obleke

po 3 fl., ki so preje stale po 8 fl., otroške obleke

po 1·50 fl., ki so preje stale po 3 fl.

Največja izbira moške in damske konfekcije.

O. Bernatovič, Angleško sklo-dišče oblek v Ljubljani,
na Mestnem trgu št. 5.

Slaščičarna, kavarna in pekarna

JAKOB ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

Slav. občinstvu priporočam ob prilikah

velikonočnih praznikov

svojo veliko zalogo različnih cukrenih, kakor tudi galanterijskih prahov. V zalogi imam v veliki izberi domača in inozemska vino v steklenicah, najboljši likeri, prav maraskin iz Zadra, benediktineo, alaš in drugo.

Vseh dan sveži

šarklji, pince in titole.

Sveže blago!

Filijalki:

Na Mestnem trgu št. 6.

Sv. Petra cesta št. 26.

Po naročilu izgotavljam tudi

raznovrstne potice

mandeljnove, rozinove, medene, orehove itd.

V kavarni

se dobi bela in črna kava,

čaj, fini likerji itd. itd.

Točna postrežba!

981-3